

ερμάριον) ὑπάρχει πρόσφατον ρυζόγλακ' (τοῦτο, προσθέτει ὁ Πιτζιπίδος, ἦτο ἀρσστή τῷ Κοραῆ τροφή), ἀνοιξε καὶ φάγε ὅσον θέλεις. Παρῆλθον ἐν τῷ μεταξὺ ἱκαναὶ ὄραι καὶ ὁ ἀσθενῶν ἐφαίνετο ἡσυχος· ἐγὼ δὲ διὰ νὰ μὴ καταληθῶ ὑπὸ ὕπνου, ἔλαβα εἰς ἀνάγνωσιν βιβλίον ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια εἶχεν εἰς καθημερινὴν χρῆσιν, καταφορτωμένον μὲ ἰδιοχείρους σημειώσεις. Αἴφνης τὸν ἤκουσα νὰ ἐκφωνήσῃ τὴν λέξιν *Πατρίς*. Ἐξ ὑπονοίας μὴ δὲν εἶχον ἀντιληφθῆ ἀκριβῶς, ἀπῆκα ἀμέσως τὸ βιβλίον· τὸν ἐπλησίασα ἠρέμα καὶ ἠρώτησα—Θέλετέ τι; καὶ τί;—*Πατρίς*, καὶ πάλιν ἀνεφώνησε· καὶ ἄμα, εἰς τὴν ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ ἀπρωρημένην εἰκόνα τοῦ Δημοσθένους ἐμβλέψας—*Νά! αὐτὸς ἦτο ἀνθρώπος*, εἶπε, καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ».

ΙΝΔΙΚΗ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ τελευταῖον ἐμφανισθεὶς κομήτης ἔλαμπεν ἐν ὄλῃ αὐτοῦ τῇ λάμπει, εἰς ἀνταποκριτῆς τῆς Ἀμερικανικῆς ἐφημερίδος «*Enterprise*» μετέβη εἰς συνάντησιν τοῦ ἀρχηγοῦ *Sam* ἐκ τῆς Ἰνδικῆς φυλῆς τῶν *Pintes*, ἵνα ζητήσῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ περὶ τοῦ παραδόξου ἄστρου.

Ὁ ἀρχηγὸς ἀπήντησεν εὐλικρινῶς ὅτι αὐτὸς μὲν δὲν ἦτο ἐπιστήμων τῶν οὐρανίων πραγμάτων, ὑπεσχέθη ὅμως τῷ περιηγητῇ νὰ φέρῃ αὐτῷ προσεχῶς γέροντα ἐκ τῆς φυλῆς του ἀφιερωσάντα τὸν μακρὸν αὐτοῦ βίον εἰς τὴν μελέτην τῶν οὐρανίων φαινομένων, καὶ εἰσδύσαντα βαθῶς εἰς ἅπαντα τὰ μυστήρια τῆς φύσεως.

Μεθ' ἡμέρας τινὰς ὁ ἀρχηγὸς *Sam*, πιστὸς εἰς τὸν λόγον του παρουσιάσθη εἰς τὸν ἀνταποκριτῆν, συνοδευόμενος ὑφ' ἐνὸς γέροντος Ἰνδοῦ πλήρους ρυτίδων καὶ πολιοῦ, ὅστις, πληροφορηθεὶς περὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ λευκοῦ, ἤρξατο καπνίζων σιωπηλῶς ἐν σιγάρων, ἀκολουθῶν δὲ ὑπόκρησε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργειαν τοῦ ἀκρατοῦ του, ἀποκαλύπτων αὐτῷ, εἰς ἀγγλικὴν γλῶσσαν ὑποφερτῆν, τὸ ἀποτέλεσμα τῶν μακρῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς φύσεως μελετῶν.

Ὁ ἥλιος, εἶπε, κυβερνᾷ τὸν οὐρανόν. Εἶνε ὁ «*big*» αὐτοῦ, ὁ ἀρχηγός. Ἔχει σύζυγον τὴν σελήνην, καὶ τέκνα τοὺς ἀστέρας, ὁσάκις δὲ δυνηθῆ νὰ καταλάβῃ ἓνα τῶν ἀστέρων τούτων, τὸν τρώγει. Ὡς ἐκ τούτου οἱ ἀστέρες φοβοῦνται μεγάλως αὐτὸν, διὸ ἄμα τὸν ἴδωσιν ἐμφανιζόμενον τὴν πρῶταν εἰς τὸν δρίζοντα γίνονται εὐθὺς ἄφαντοι, καὶ δὲν ἐπανέρχονται εἰμὴ ἄμα ὁ φοβερὸς αὐτῶν πατὴρ ἐτοιμάζεται νὰ δύσῃ.

Ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς εἰς ἄγνωστον βάθος ὑπάρχει μεγάλη ὀπῆ χρησιμεύουσα εἰς τὸν ἥλιον ὡς κλίνη, ἐν αὐτῇ δὲ εἰσδύει καὶ διέρχεται τὴν νύκτα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἥλιος εἶνε παραπολὺ μέγας, ὥστε νὰ δύναται νὰ στραφῇ ἐν τῇ ὀπῇ ταύτῃ, ἀναγκάζεται, ἄμα τελειώσῃ τὸν ἔλα-

φρὸν ὕπνον του, νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους, καὶ ἰδοὺ διατί φαίνεται τὸ πρῶτ' εἰς τὴν Ἀνατολήν. Πάραυτα δὲ ἀρχεται διατρέχων τὸ διάστημα τοῦ στερεώματος, ὅπως ἀποπειραθῆ νὰ συλλάβῃ ἀστέρα τινὰ καὶ γευματίσῃ δι' αὐτοῦ. Δὲν βλέπομεν εἰμὴ ἐν μόνον μέρος τοῦ ἡλίου. Τὸ ἀληθὲς αὐτοῦ σχῆμα εἶνε τὸ τοῦ ὄψεως, ἢ τῆς σούρας, ἀλλὰ δὲν δεικνύει ἡμῖν τὴν κεφαλὴν του καὶ δὲν ἀφίνει νὰ βλέπομεν εἰμὴ τὴν κοιλίαν του, ἥτις εἶνε κατάφορτος ἐκ τῶν ἀστέρων, οὓς κατεβρόχθισεν. Ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἡ σελήνη, κοιμᾶται ἐν τῇ αὐτῇ ὀπῃ, ἐν ἣ καὶ αὐτὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ σύζυγός της τῇ ἐμπνέει πολὺν τρόμον φεύγει μικρὸν μετὰ τὴν ἀφίξιν του, πρὸ πάντων ἐὰν τύχῃ ὦν εἰς τὰς κακὰς ὥρας του.

Ἡ σελήνη ἔχει πολλὴν στοργὴν πρὸς τὰ τέκνα αὐτῆς, τοὺς ἀστέρας, καὶ δὲν αἰσθάνεται μεγαλειτέραν χαρὰν ἢ νὰ περιπατῇ μετ' αὐτῶν. Καὶ οἱ ἀστέρες ἀφ' ἑτέρου λαμβάνουσι θάρρος διὰ τῆς παρουσίας της καὶ προσμεριδιῶσιν αὐτῇ διαβαινούσῃ. Ἀλλ' ὅμως ἀδυνατεῖ νὰ ἐμποδίσῃ ὅπως εἰς ἀστὴρ μὴ καταβροχθισθῆ ἅπαξ τοῦ μηνὸς ὑπὸ τοῦ ἡλίου, διότι οὕτω διέταξεν ὁ Πά-α, τὸ μέγα πνεῦμα, ὅπερ ὑπάρχει ὑπεράνω πάντων τῶν ὄντων. Ὅταν ἐν τῶν τέκνων αὐτῆς φαωθῆ, ἡ μήτηρ σελήνη υφίσταται μεγίστην θλίψιν καὶ πενθεῖ, χρωματίζουσα τὸ πρόσωπον αὐτῆς μέλαν. Ἀλλὰ βαθμηδὸν ἡ θλίψις κατευνάζεται, τὸ μέλαν χρῶμα ἐξαλείφεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ τέλος ἡ μήτηρ σελήνη ἐμφανίζεται ἀκτινοβόλος καὶ ἄνευ καλύμματος. Δυστυχῶς τοῦτο δὲν διαρκεῖ πολὺν χρόνον, καθότι ὁ ἥλιος τρώγει μετ' ὀλίγον ἕτερον ἀστέρα, ἢ δὲ σελήνη ἐπαναλαμβάνει τὸ πένθιμον αὐτῆς χρῶμα».

Τοὺς συντετοὺς τούτους λόγους ἀπαγγείλας ὁ σοφὸς Ἰνδὸς, ἤρχισε καπνίζων αὖθις τὸ σιγάρων του· παρατηρήσαντος δὲ αὐτῷ τοῦ ἀνταποκριτοῦ, ὅτι οὐδὲν εἶπε περὶ κομήτου, ἐξηκολούθησε λέγων:

«Συμβαίνει πολλάκις ἵνα ὁ ἥλιος μὴ δράξῃ ἀστέρα τινὰ ὀλοσχερῶς. Οἱ ὀδόντες αὐτοῦ δὲν συλλαμβάνουσιν εἰμὴ ἄκρον τι τοῦ σώματος τοῦ παιδίου καὶ σχίζουσιν αὐτό. Τὸ ἀκρωτηριασθὲν ἄστρον καθίσταται παράφορον ἐκ τοῦ πόνου καὶ ἀρχίζει νὰ τρέχῃ ἐν ὄλῃ αὐτοῦ τῇ ταχύτητι, ἀφίνον ὀπισθὲν του αἰμοσταγῆ ἴχνη. Εἶνε τὸ αἷμα, ὅπερ ῥέει ἐκ τῆς πληγῆς του. Ὁ τρόμος αὐτοῦ εἶνε τοιοῦτος, ὥστε κρατεῖ τὴν κεφαλὴν σταθερῶς ἐστραμμένην πρὸς τὸν ἥλιον, ὅπως ἐπιβλέπῃ κάλλιον τὰς κινήσεις του».

Οὕτω ἐπερατώθη τὸ ἀστρονομικὸν μάθημα τοῦ χαλιόχρου φιλοσόφου. Ὁ ἀνταποκριτῆς ἐξέφρασεν αὐτῷ γενναίως τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τῆς προσφορᾶς ἡμισίας δωδεκάδος *γαλειῶν* (*craekers*) καὶ ἐνὸς τεμαχίου καπνιστοῦ *λαρδίου*.